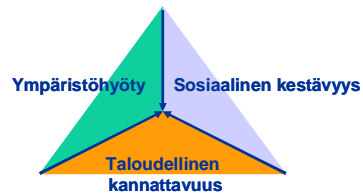

Ideoita kestäväää kehitystä edistävistä asumispalveluista:

Ekotehokkuutta ja arjen onnen hetkiä?

4V-hankkeen aloitusseminaari
Markku Anttonen

11.6.2008

1

- Oma auto voi olla kyllä yksi p-juttu naiselle...
- Oletko ikinä raahannut rikkiäistä pyörää metrolla ja bussilla korjaajalle?
- Luotettavien palveluntarjoajien löytäminen vie aikaa...
- Vaimo nalkutti kuumuudesta koko ajan!
- Se on hassua – musta on oikeastaan hauska käydä pyykillä.

11.6.2008

Markku Anttonen

2

Sustainable Homeservices

- EU-rahoitteinen hanke 2002-2004
- Kuusi maata, 12 kaupunkia
- Tutkittiin yli 200 olemassa olevaa palvelua, jotka vaikuttavat kestäväen kehityksen eri ulottuvuuksiin yhtä aikaa
- Työkalu palveluiden arvioimiseen ja kehittämiseen
- Jatkona mm. kirja, artikkeleita, DVD

11.6.2008 Markku Anttonen 3

Palveluiden kestävyiden arvioiminen

- Suhteellinen työkalu palveluiden arvioimiseen
 - Vahvuudet, heikkoudet, olemassa olevat, ideat
- Tarkasteltiin niin ekologista, sosiaalista kuin taloudellista ulottuvuutta.
- Yhteensä 18 muuttujaa
- Muuttujat ja palveluiden "pisteytys" ryhmän yhteisen pohdinnan tuloksena
- Jotta hyvä esimerkki, pitää olla vaikutusta vähintään kahteen kestävyiden osa-alueeseen

11.6.2008 Markku Anttonen 4

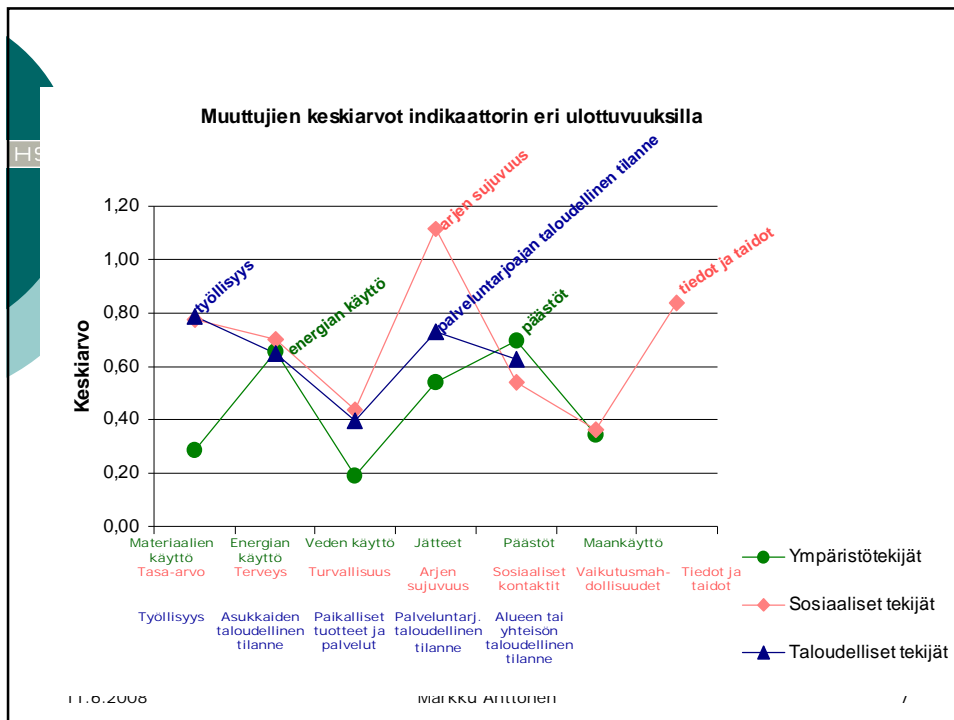
HSE		Ympäristönäkökohdat, vaikutus	Sosiaaliset näkökohdat, vaikutus	Taloudelliset näkökohdat, vaikutus
1	materiaalien käyttöön	7	tasa-arvoon	14 työllisyyteen
2	energian käyttöön	8	terveydellisiin tekijöihin	15 asukkaiden taloudelliseen tilanteeseen
3	veden käyttöön	9	turvallisuuteen	16 paikallisten ja alueellisten tuotteiden ja palveluiden käyttöön
4	jätteiden määrään	10	arjen sujuvuuteen	17 palveluntarjoajan toiminnan kannattavuuteen
5	maankäyttöön	11	sosiaalisten kontaktien määrään	18 alueen tai yhteisön taloudelliseen tilanteeseen
6	ilmanpäästöihin	12	osallistumismahdollisuuksiin	
		13	palvelun käyttäjän tietoihin ja taitoihin	

11.6.2008 Markku Anttonen 5

HSE		-2	-1	0	1	2	EOS	
Materiaalien käyttö (ympäristönäkökohdat): Palvelun vaikutus materiaalien käyttöön verrattuna nykyiseen tilanteeseen.								
Lisää materiaalien käyttöä								Vähentää materiaalien käyttöä
Osallistumismahdollisuudet (sosiaaliset näkökohdat): Palvelun vaikutus asukkaiden mahdollisuuksiin osallistua heitä koskevaan päätöksentekoon.								
Vähentää osallistumismahdollisuuksia								Lisää osallistumismahdollisuuksia
Työllisyys (taloudelliset näkökohdat): Palvelun työllistävä vaikutus								
Vähentää työpaikkoja ja työllistymismahdollisuuksia								Lisää työpaikkoja ja työllistymismahdollisuuksia

Selitykset. 2 = huomattava myönteinen vaikutus; 1 = havaittava myönteinen vaikutus; 0 = ei vaikutusta verrattuna nykytilanteeseen; -1 = havaittava kielteinen vaikutus; -2 = huomattava kielteinen vaikutus

11.6.2008 Markku Anttonen 6

Yhteiskäyttöä omistamisen sijaan

- Ympäristön ja yhteisöllisyyden kannalta toimiva pesutupa
 - Valoisa, erilliset konehuoneet,
 - jokaisessa huoneessa oma, pesukone, silitys yhteisessä tilassa
 - esteettömyys
 - tilan käyttö henkilökohtaisen korttiavaimella, ei yhteisavaimia
 - ei rajoituksia pesuajoissa
- Yhteisautoilu vastauksena liikkumisen pakkoon
 - esim. Saksa, Ruotsi yleistä
 - itseorganisoidut kimppeyköt
- Uutta: Pääkaupunkiseudulla CityCarClub ja VVO tekevät yhteistyötä

Energian ja veden säästö

Turvallisuus

Kattaa kustannukset

11.6.2008 Markku Anttonen 8

Tietoa, tiedostamista ja muutosta osallistavien palveluiden avulla

- Energia ekspertti
 - Vapaaehtoista asukastoimintaa
 - Koulutus valitulle asukkaalle
 - Mielekäästä toimintaa
 - Kulutuksen ja laitteiden seuranta, nopeat vikailmoitukset
 - Tietoa toisille asukkaille
 - Irti sähköstä, energiasta ja vedestä toimivaan kotiin
 - Yhteyshenkilö
 - Parhaimmillaan erittäin toimivaa, mutta...
 - vuorovaikutus, jatkuvuus, osaaminen, tulokset, tehtävät?

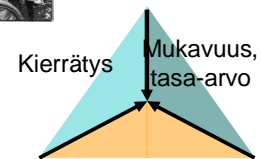
11.6.2008

Markku Anttonen

9

Korjaus-, uudelleenkäyttö ja kierrätyspalveluita

- Paikalliset yritykset
 - tarjoavat kodinkoneiden kunnostusta, kierrätystä
 - yksinkertaista kotiapua
 - yhteistyö asunnontarjoajien kanssa
- Polkupyörien kevätkorjaus asuinkiinteistössä
- Kompostointipalvelut

11.6.2008

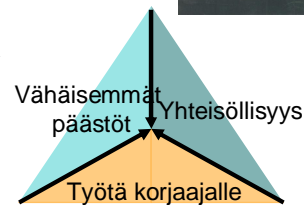
Markku Anttonen

Työtä korjaajalle, ajan ja rahan säästöä asukkaille

Huolletulla pyörällä liikkeelle

o Polkupyörien kevätkorjaus asuinkiinteistön tiloissa

- kutsutaan korjaaja paikalle – työskentelee yhteistiloissa/ yhteinen tilaisuus
- korjauspalveluiden tarpeen koordinointi
- tieto ilmoitustaululle
- huolto parantaa laatua – lisää käyttöä
- koordinointi – huoltomies/asukasaktiivit

11.6.2008

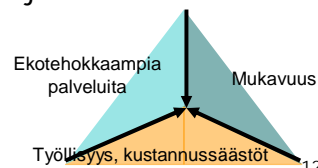
Markku Anttonen

11

Palveluvälitys

- o Idea: Asiakkaalle paljon eri palveluita yhdeltä luukulta
- o BuenosDias, BuenasNoches offers:
 - Korjaus- ja hälytyspalveluita (24 h), tavaratoimitukset, kotihoito ja -apu
 - Pienten, paikallisten palveluntarjoajien palveluita
 - Jäsenyys, palveluilla hieman edullisempi hinta
- o ELIAS –kotipalvelutori (www.elias.fi)
 - Palveluntarjoajien ekotehokkuuskoulutus
 - Palveluiden käyttö helpompaa kuin aiemmin
- o Mitä palveluita asunnontarjoajat voisivat välittää asukkaille?
- o Mitä palveluita haluttaisiin?

11.6.2008

Markku Anttonen

12

Mitä asukkaat sanoivat?

- Mitä palveluita käytetään ja mitä haluttaisiin käyttää, 333 vastaajaa kuudessa maassa
- Mukavuus
 - Palvelun on lisättävä asumisen mukavuutta ja turvallisuutta
- Helppous
 - Halu saada palvelut yhden palveluntarjoajan kautta tai välityksellä (yksi yhteystieto)
- Maksuhalukkuutta?
 - Neuvontapalvelut ilmaiseksi, samoin monet vapaa-ajan palvelut
 - Hoiva- ja korjauspalveluista maksuhalukkuutta
- Tiedottaminen
 - Palveluita täytyy markkinoida suoraan; asukkaat hakevat harvoin itse tietoa

Palveluiden käyttö - Helsinki

- Palveluiden käyttö oli vielä suhteellisen vähäistä
- Halukkuus maksaa oli melko vähäistä
- Suomen oma juttu - talkoot ylivoimaisesti suosituin
 - miten kehittää tällaista osallistumishalua; jatkuvuus, aito vuorovaikutus (esim. VVO)
- Liikuntapalvelut kodin läheisyydessä (jumpat, lähiöliikunta, juniori-toiminta)

Palveluiden käyttö - Helsinki

- Taloyhtiön omat palstat asukkaille (Viikki) – yhteisen pihan hoito?
- Yhteisten työkalujen käyttö
- Mainintoja:
 - Pesutuvan käyttäminen, kotiapu (ikkunoiden pesu, asiointiapu, jne.)

11.6.2008 Markku Anttonen 15

Toivotuimpia palveluita Helsingissä

- Satunnainen lastenhoito
- Neuvonta energiansäästö, lajittelu- ja ympäristöasioissa
- Kodinkoneiden ja sähkölaitteiden korjauspalvelut, yms. korjausapu kotona
- Työkalujen lainaus/vuokraus

11.6.2008 Markku Anttonen 16

Toivotuimpia palveluita Helsingissä

- Yhteinen kierrätystori/alueellinen kierrätysfirma: voisi viedä vanhoja kodinkoneita, yms. ja ostaa kunnostettuja
- Polkupyörien yhteiskorjausmahdollisuudet, korjaustila polkupyörille, huonekaluille
- Halukkuutta yhteisautoiluun?

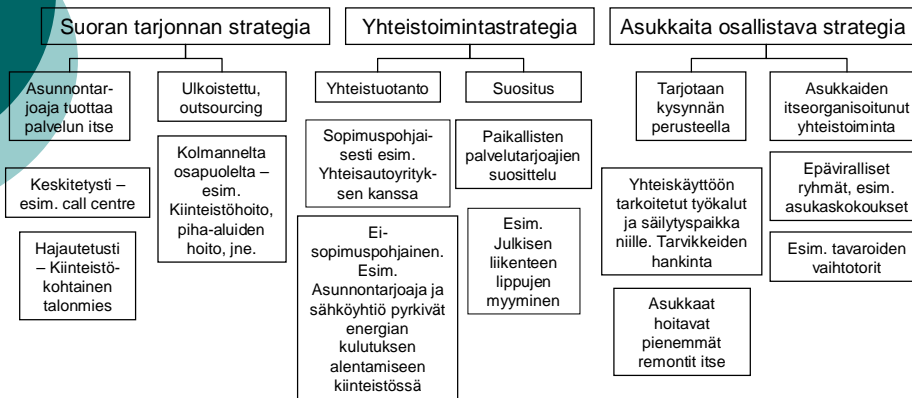
Ympäristö ja kotitalouksien arki – muuta tutkimusta

- Kuluttamisen ympäristönäkökohtiin liittyvän kampanjan (Action at home) tutkimus:
 - Kampanja irrallinen osallistujien arjesta, ongelmista ja sujuvuudesta
 - Koettu tilanne – ei mahdollista todella vaikuttaa
 - Kampanjan lyhytkestoisuus
- Ympäristökysymysten globaalius ja mahdottomuus toimia.
 - Globaali syyllisyys, mutta paikallisen merkityksellisyys toiminnan kannalta

Palvelutarjonnan vaihtoehdot

(asunnontarjoajan näkökulmasta)

HSE

Tai: Ulkopuolinen palveluntarjoaja ilman yhteistyötä kiinteistöyhtiön kanssa

11.6.2008

Markku Anttonen

19

Ajatuksia eteenpäin

HSE

- Kananmuna kakkutaikinaan – millaisia palveluita suomalaisille?
- Mitä kunnat/asunnontarjoajat/järjestöt voisivat tehdä? – fasilitaattorin rooli palveluyrittämiselle/-tarjonnalle
- Löyhät kumppanuudet
 - Asunnontarjoajat & taloyhtiöt yhteistyökumppaneiksi, koska lähellä asukkaita.
 - Luonnollinen kanava – kenen kanssa yhteistyössä?
- Infrastruktuuri: kaupunkisuunnittelu ja rakennuksen infra voivat estää palveluita, jotka tarvitsevat tilaa
- Tekemisen ja saavutettavien hyötyjen ja tavoitteiden kohdentuminen

11.6.2008

20